

Gazeta Grudziądzka

w imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Wydanie II

Za Wiarę i Ojczyznę!

„Gazeta Grudziądzka” wychodzi 3 razy tygodniowo
w 3 wydaniach: I (Pomorze), II. Wojew. centralne, kresy wsch., Małopolska i zagranica) III. (Wielkopolska i Śląsk,
wraz z bezpłatnymi dodatkami „Gospodarz i Osadnik”, „Robotnik”, „Dobra Gospodyni”, „Śmiech”, „Przyjaciel Młodzieży”,
„Gość Świąteczny” i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnośnikiem do domu 3,89 zł., miesięcz. 1,30 zł.,

w Wolnem Mieście Gdańsku 2,50 guldenów zagranicę wraz z kosztami przesyłki: we Francji 20 franków, w Belgji 36 franków belg., w Holandji 2,50 guldenów hol.,
w Niemczech 4,00 RMk., w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 38 koron czesk., w Austrii 8 szylingów w Danji 6 koron duńskich, w Szwecji 5 koron szwedzkich,
we Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dolar, w innych krajach równowartość 1 dolara ameryk. — Ogłoszenia drobne za słowo 20 groszy, słowa
tłustym drukiem podwójnie, najmniej 2 zł., tylko za gotówkę zgóry.

Na wtorek, 2-go kwietnia 1935 r.

Pięścią w stół

W ciągu kilku dni ubiegłego tygodnia prowadzone były w Berlinie rozmowy między ministrem spraw zagr. Anglii sir Simonem i lordem Edenem z jednej strony oraz min. spraw zagr. Rzeszy Neurathem i kanclerzem Hitlerem z drugiej strony. Rozmowy te toczyły się dookoła zagadnień zbrojeniowych.

Żaden oficjalny komunikat o wyniku tych kilkudniowych rozmów nie został wydany, jednak jak podają wtajemniczone pisma angielskie, na konferencji tej Hitler miał wysunąć następujące żądania niemieckie:

1) Przyznania Niemcom prawa budowy floty wojennej w wysokości 400 tysięcy ton i równości zbrojeń z Anglią i Francją.

2) Uznanie prawa Niemiec do magania się zwrotu niektórych kolonij zamorskich.

3) Zniesienie międzynarodowej kontroli rzek: Odry, Wezery i Renu. Kanclerz Hitler wysunął żądanie całkowitego równouprawnienia dla ludności niemieckiej w Klajpedzie.

Wreszcie Hitler otwarcie się przyznał, że obecnych granic wschodnich nie uważa za trwałe i nie podpisze umowy międzynarodowej, któraby nie zastrzegła dla Niemiec prawa domagania się zmian terytorjalnych drogą pokojową. Zmiany, jakich domaga się Hitler, są następujące:

a) przyłączenie Prus Wschodnich do Rzeszy przy usunięciu „korytarza” pomorskiego;

b) inna granica polsko-niemiecka na Śląsku;

c) przyłączenie do Rzeszy terenów czechosłowackich, zamieszkałych przez Niemców;

d) połączenie się z Austrią.

Jak podają następnie pisma angielskie, rozmowy berlińskie polegały właściwie na tym, że Hitler wciąż gadał, nie dopuszczając do głosu dyplomatów angielskich. Mówił przytem z takim przejęciem i temperamentem, że uzupełniał swoje wywody częstymi i gwałtownymi uderzeniami pięścią w stół.

Sprawiło to na Simonie przykre wrażenie, który wrócił do hotelu chory. Nie też dziwnego, że gdy po tem końcowym posiedzeniu Hitler wysłał natychmiast do angielskiego ministra swego delegata, który w imieniu kanclerza prosił, aby przedłużył swój pobyt w Berlinie o 24 godziny, Simon kategorycznie odmówił i wyjechał do Londynu.

W Londynie natychmiast odbyła się rada ministrów, a premier

Mac Donald powiadomił natychmiast króla angielskiego o tem, co się w Berlinie stało.

Dyplomaci angielscy doszli do przekonania, że istotnie z Niemcami nie można dojść do porozumienia.

Czytelnicy nasi przypominają sobie zapewne, że jeszcze kilka dni temu zwracaliśmy na to uwagę, że Hitler „wali pałką w łeb”, a Anglicy pytają, czy mogą przyjechać do Berlina po — więcej.

Tak się stało niestety, jak przewidywaliśmy.

Wreszcie sam Hitler nauczył Anglików rozumu, i jeżeli istotnie tak jest, to miałoby to dla Europy i dla pokoju poważne znaczenie, — inaczej Europa kroczy ku wojnie.

Prasa francuska jest wyraźnie zadowolona z rozmów berlińskich, chociaż przed kilku dniami miało pretensje do rządu angielskiego o wysłanie przedstawicieli do Berlina.

Najoczywieściej prasa francuska dlatego jest zadowolona, że angielscy mężowie stanu wreszcie nosem sami się dotknęli tej prawdy, że z Niemcami absolutnie nie można dojść do porozumienia.

*

Nam łatwiej w prawdziwość takich żądań Hitlera uwierzyć. Zwłaszcza, gdy przyjrzymy się robocie niemieckiej w Polsce. Pisałmy już o propagandzie hitlerowskiej na Pomorzu.

Nie lepiej dzieje się na Śląsku. I tam hitlerowcy posuwają się już do prowokacji.

Na wiecu, zwołanym przez „Volksbund” dla obywateli polskich do Bytomia omawiano sprawę „powrotu Śląska do Niemiec”. Treść przemówień była następująca:

Czy nieprawdą jest,

że dotychczas chłopci dawali dobrowolne daniny wszystkim — na wszystko, a skąpili na własny cel, na własną sprawę?

DOŚĆ JUŻ TEGO!

Teraz tylko na „FUNDUSZ CHŁOPIŃSKI” godną, serdeczną dłonią cegiełki składać będziemy. W rządzie tych najpierwszych,

„Bracia niemieccy z polskiego Śląska zostali zaproszeni, aby przypomnieć im, że mają tak pracować, żeby Śląsk już wkrótce był znowu niemieckim.

Śląsk był niemiecki i musi znów do Niemiec wrócić.

Śląsk jest Polsce tylko wypożyczony (geborgt), ale Hitler starać się będzie, aby Śląsk znów do Niemiec został wcielony. Przedewszystkiem bracia musicie tam (w Polsce) teraz dzieci uczyć po niemiecku, nie rozmawiać z nimi po polsku, ale rozmawiać codziennie i stale po niemiecku“.

Tak się więc dzieje. I niestety, wszystkie nasze przewidywania ostatnich kilkunastu lat się sprawdziły. Jednak napomnienia nasze były przez sanacyjne koła polityczne lekceważone.

Zamknięcie sesji budżetowej parlamentu

W czwartek, dnia 28 marca br., odbyło się ostatnie w bież. sesji posiedzenie plenarne Sejmu, na którym rozpatrywany był zarzut do protokołu z posiedzenia sobotniego Sejmu, zgłoszony przez posła Strońskiego. Zarzut ten kwestjonował prawomocność uchwały o przyjęciu nowej konstytucji. Rzec

oczywista, że zarzutu tego większość sejmowa nie uwzględniła.

Zamykając posiedzenie Sejmu marszałek Świtalski odczytał zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zamknięciu sesji sejmowej. Takie same zarządzenie Prezydenta otrzymał marszałek Senatu.

Pułk. Sławek - premierem

Krótko po zamknięciu posiedzenia Sejmu zebrała się rada gabinetowa, która uchwaliła dymisję całego rządu. Premier Kozłowski wysłał następnie pismo do p. Prezydenta z prośbą o zwolnienie jego i wszystkich ministrów z zajmowanych stanowisk. Pan Prezydent przyjął dymisję i polecił dotychczasowemu rządowi pełnienie swych obowiązków do chwili utworzenia nowego gabinetu, a następnie p. Prezydent powierzył stanowisko premiera, twórcy nowej Konstytucji plk. Waleremu Sławkowi.

Po otrzymaniu misji utworze-

nia gabinetu, pułk. Sławek udał się do Prezydium Rady Ministrów gdzie odbył konferencję z członkami dotychczasowego rządu.

W wyniku tych rozmów uformowany został gabinet w dotychczasowym składzie, tak że zmiana nastąpiła jedynie na stanowisku premiera.

W piątek 29 marca Prezydent Rzeczypospolitej zaprzysiął członków nowego gabinetu. Zaprzysiężenie odbyło się na Zamku.

Zmiana szefa rządu wywołała poruszenie w kołach politycznych, zwłaszcza, że cały gabinet pozostał bez zmiany.

Niesłychana groźba prezyd. senatu gdańskiego

Prezydent senatu gdańskiego Greiser wygłosił wczoraj przemówienie, w którym poddał krytyce postępowanie wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku, Lestera, zarzucając mu, iż rozłącza on opiekę nad stronnictwami politycznymi w Gdańsku, które są zwalczane przez narodowych socjalistów. Na tle tego przemówienia doszło do ostrej wymiany zdań między Greiserem i Lesterem. Lester twierdził, iż ma bezwzględne prawo do ochrony opinii i wogóle obywateli gdańskich przed zarządzeniami Senatu.

Podczas rozmowy Greiser zarzucił Wysokiemu Komisarzowi Ligi Narodów, że przyjmował u siebie byłego prezydenta Senatu dr. Rauschninga. Lester odpowiedział na to, że ma do tego prawo, wówczas Greiser zagroził mu, że z Lesterem może się stać to samo, co z Knoxem, prezydentem komisji rządzącej w Zagłębiu Saary. Lester zapytał, co ma znaczyć to powiedzenie, na co Greiser nie udzielił odpowiedzi. Lester wystosował wobec tego protest piśmienny do Greisera i wysłał jednocześnie w tej sprawie raport do Genewy.

Chłopi nie zrzekną się prawa do wpływu na rządzenie Państwem

Przemówienie posła Jana Smoły na Komisji Konstytucyjnej Sejmu

Pan referent projektu konstytucyjnego p. Car powiedział: „dążymy do wzmocnienia władzy wykonawczej“, „do ukrócenia szkodliwego dla państwa sejmowładztwa“. Głosy podobne przed paru laty mogły mieć jakiś sens, jakieś pozory sensu i byli ludzie, którzy ich chętnie słuchali.

Jednak dziś, kiedy wszyscy przekonali się o skutkach rządzenia „silnych rządów“ — mówienie o walce z sejmowładztwem wygląda jak straszliwa satyra i zgryźliwość. Jeżeli dziś obywatele pozbawieni są swoich praw, samorząd i organizacje nie istnieją, a sejm nasz ma mniejsze uprawnienia niż pierwsze parlamenty przed setkami lat w czasie ich powstawania. Jeżeli i regulaminem i praktyką sejmu i posłów pozbawiono wszelkiego znaczenia, bo nawet wprowadzono ograniczenie możliwości przemawiania — to mówienie o sejmowładztwie i walce z nim wygląda naprawdę na straszliwy żart.

CO JEST SIŁĄ RZĄDU?

Jeżeli chodzi o silną władzę wykonawczą, to już w r. 1926 rząd otrzymał w czasie zmian Konstytucji szereg uprawnień, jak możność rozwiązywania sejmu, możność wydawania dekretów z mocą ustaw itp. I dziś napewno nie rząd ma za małe uprawnienia, ale obywatele pozbawieni są swoich uprawnień. I jeżeli dziś jest coś ważne i pilne, to raczej przywrócenie praw i znaczenia dla milionów obywateli.

Zresztą — co to znaczy silny rząd? Przecież nie chodzi o jakąś siłę prezydenta i ministrów, którzy w wielkim państwie przy załatwianiu tysięcy zawyżonych i różnorodnych spraw nie występują sami, a za pośrednictwem urzędników i policji. Nawet po maju były rządy trochę więcej twarde i mniej twarde, byli ministrowie chcący rządzić bardzo silnie, ale byli i ministrowie spokojniejsi, a pomimo to obywatele odczuwali wciąż i coraz brutalniej silne rządy, bo biurokracja u nas, jak i na całym świecie, zrozumiała sens silnych rządów w ten sposób, że urzędnicy i policja to panowie życia i śmierci obywateli, którymi rządzą, nad którymi uzyskali panowanie.

Nie może być inaczej, bo pojęcie silnych rządów musi się łączyć z wielkimi i niebywałymi uprawnieniami biurokracji, która przecież ostatecznie wszystko załatwia.

WYCZYNY BIUROKRACJI.

Co dziś wyprawiają sekwestratorzy, policjanci i sekretarze gminni — wiemy aż nadto dobrze, ich wyczyny i szkodliwe działanie jest tak jaskrawe, że czasami nawet w obozie rządzącym rodzi się pewne zaniepokojenie i pytanie: co dalej? Przecież na obecnej sesji byliśmy świadkami, jak nawet pisma rządowe, a także posłowie z jednynki i ministrowie, premier nawet w swych przemówieniach robili opozycję w stosunku do urzędowania sekwestratorów i innych przedstawicieli biurokracji.

Obok biurokracji przy „silnym rządzie“ jak wszędzie tak i w Polsce do znaczenia niebywałego przechodzą obszarnicy i kapitaliści, którzy nie posiadają własnych zasług i sił, ale którzy umieją się czepiać silnych rządów, aby rość w znaczeniu, zyskiwać możność uzyskiwania niebywałych dochodów i zwalniania się od ponoszenia ciężarów. Radziwiłły i obszarnictwo z pod pomnika Katarzyny rośnie w znaczenie i w

przywileje. Jasnym się tedy staje, że potrzeba do odbudowania praw obywatelskich dla chłopów i robotników, które są zniszczone, a nie powiększania uprawnień władzy, która jest dziś i tak już zaduża

UPRAWNIENIA WIĘKSZE JAK MONARCHÓW ABSOLUTNYCH?

Powiększanie i tak „silnej“ władzy prowadzi do niebywałych projektów, bo projekt omawiany przewiduje tak wielkie podniesienie uprawnień władzy, że prezydent ma w nim uprawnienia daleko większe jak monarchowie w monarchjach absolutnych. Prezydent ma mieć uprawnienia takie, jak przed tysiącami lat mieli władcy w Azji czy Afryce. Prezydent ma być panem życia i śmierci, władcą swych poddanych, Prezydentowi podlegać ma rząd, parlament, sądy, kontrola i wszelkie urzędy i władze.

Te olbrzymie uprawnienia prezydenta, które jak wyżej uzasadniałem, musiałyby być przelane na uprawnienia biurokracji, są tem jaskrawsze, jeżeli się zważy, że obywatele, a właściwie niewolnicy i poddani pozbawieni mają być wszelkich praw, czego dowodem jest skreślenie swobód obywatelskich i praw takich, jak bezpłatne nauczanie i wprowadzenie „elity“.

Może być w części zrozumiałe, jeżeli zapomocą praw państwo stara się ułatwić rozwój warstwom przytecznym, a pomniejszać znaczenie grup szkodliwych, ale tu jest tak, że próbuje się odebrać prawa warstwom najbardziej wartościowym i potężnym, bo chłopom i robotnikom.

JAK CHŁOPI BUDOWALI POLSKĘ.

Kiedy bywało tak, że „górne warstwy“ wyrzekają się wiary ojców, wyzywały się ziemi, przyjmowały inne religie i przechodziły nazawsze do innych narodowości, chlopi przez setki lat nietylko swój własny zagon, wiarę ojców i język, ale całą prastarą ziemię Górnego Śląska dla ojczyzny zachowali.

Cała potęga niemiecka z żelazną siłą, idąca na wschód została zatrzymana u progu chłopskiej chaty. Chłop wyrzucony z domu ojców zamieszkał w wozie Drzymały, ale nawet pięćdziesiąt kilometrów polskiej nie oddał.

Nie ulakł się również wielkiej potęgi i dzikości carów chłop podlaski. Nie

opuścił chłop swej ziemi w czasie ostatecznej wojny — gdyby chłop wzorem magnatów i różnych wielmożów zmykał na wszystkie strony przed burzą wojenną, to Polska mogłaby przybrać podobieństwo pustyni, albo dzikiego zielskami zarosłego stepu i wtedy wiadomo, gdzieby się usadowiło państwo polskie. Chłop wskazał gdzie są granice państwa i gdzie jego byt, bo chłop pomimo świstu kul orał i siał.

Chłop, jak ongi przy wypędzaniu Szwedów, jak pod Racławicami, jak w sławnym ezwartaków pułku, tak w szeregach Legjonów, tak w r. 1920 bronił wolności i niepodległości Polski. Ten najbardziej wytrzymały, najliczniejszy, a może i najbardziej odważny wśród innych żołnierzy — chłop przede wszystkim obronił Polskę w roku 1920.

A kiedy zachwiał się tron carów i cesarzy, kiedy kruszeć zaczęły ich armje, chlopi jak Polska długa i szeroka, wszędzie pędzili okupantów, a broń zdobytą oddawali do magazynów formującego się wojska polskiego.

Już po ukończeniu wojny, bez pomocy nieczyjej, nieraz bez narzędzi i sprzętaju, wprost jakby powiedziec naturami uprawiali ugory, odłogi, zniszczone wojną.

Nie dla zysku czy własnej przyjemności, a w rozumieniu, że Polskę nie tylko wyżywić trzeba, ale także przez kulturę i oświatę i uspołecznienie dźwignąć wwyż przez samorządy, spółdzielnie i organizacje społeczne, budowane jego własnymi rękami. Działacze chłopscy budowali drogi i szosy, budowali szpitale i domy ludowe.

DYKTATURY TO NIEZDARNE PRÓBY HAMOWANIA PĘDU HISTORJI.

Mówicie, że wasza Konstytucja opiera się o wzory oparte o to, co idzie światem jako stały, nowy sens dziejów. A to co jest wyrazem przeżyć i potrzeb naszego narodu — na co odpowiedzieć możemy, że mylicie się gruntownie, bo różne dyktatury i jedy-nowładztwo są tylko niezdarnymi próbami powstrzymania rozpedzonego koła historii, które pomimo wszystko obraca się w kierunku czasów władztwa ludowego, które przyjść musi. Obecnie zaś jeszcze dzieje nie zatrzymały się na tym ostatecznym punkcie, a raczej o nowe życie w iluż to stolicach państw krwawe boje prowadzą organizacje polityczne, a nawet podzielone armje.

Narody i państwa w tym strasznym okresie dziejów będą przechodziły je-

szcze niejedną ciężką próbę, wstrząsy i załamania. I w takich czasach będą się utrzymać mogły nie narody i państwa posiadające „silne rządy“, ale narody i państwa, które będą miały kierownictwo rozumne, wzbudzające zaufanie całego narodu, albo przynajmniej jego olbrzymiej większości. Te narody i państwa, które potrafią swoich obywateli pociągnąć wielkimi ideami do budowy swej potęgi. My wierzymy w naród, w lud, w jego milionowe warstwy młode i potężne, którym należy dać prawa obywatelskie.

CHŁOPI NIE ZRZEKNĄ SIĘ PRAWA DO WPLYWU RZĄDZENIE.

Dlatego mówimy, że chlopi nie zrzekną się prawa do wpływu na rządzenie państwem, dlatego chlopi nie oddadzą dobrowolnie swoich praw nieznanemu prezydentowi, znanej źle zachowującej się biurokracji i ginącym warstwom obszarników, kapitalistów, magnatów Radziwiłłów, Lubomirskich, Potockich i innych.

Jeżelibyście przeprowadzili wniesioną Konstytucję, zrobicie wielką krzywdę Polsce; zrobicie także sobie wielkie i niepotrzebne utrudnienie, a którym jest możność zmiany Konstytucji bez gwałtu i pozbawienia praw milionów obywateli, o czym dobrze wiecie z oświadczeń naszych przedstawicieli.

POLSKA POTRZEBUJE SPOKOJU I SKUPIENIA WSZYSTKICH SIŁ.

Polska bardziej niż inne państwa potrzebuje spokoju i skupienia wszystkich sił, aby pokonać trudności, jakie przed nią stoją i dlatego rzeczą rozumu i patriotyzmu winno być, aby nie tworzyć warunków, gdzieby musiała trwać niepotrzebna, nieustająca walka bez celu, niszcząca siły potrzebne Polsce. Za stanowiska dobra państwa zwracamy na to uwagę, bo już nawet mniej ze stanowiska naszych potrzeb. Nam tak czy inaczej niewiele odbierze, bo niewiele mamy w dzisiejszym czasie do stracenia. Chłop w twardej szkole życia są wychowani i jak przetrzymali już wiele, przetrzymają i wasze nowe projekty. Chodzi jednak o to, że Polska, która jest spóźniona i musi zrobić wysiłek, aby innych dogonić, nie powinna być zatrzymywana w swoim rozwoju.

CHŁOPI MUSZĄ MIEĆ WOLNOŚĆ I PRAWO.

Proszę Panów, naród polski, mający za sobą setki lat historii i wielką kulturę, napewno nie zmieści swoich wielkich ambicji w tym małym projekcie, naród nie da się skrepić i zamknąć w klatce. Chłopi mają za wielkie tęsknoty ludzkie, aby je mogli zmieścić w tak ciasnych ramach waszej Konstytucji. Dlatego cokolwiek uchwalcie, naród nie tą, ale inną drogą pójdzie do swoich wielkich przeznaczeń. Do ostatecznej chwili nie chcemy się pozbyć nadziei, a nawet wiary, że rozsądek i rozważa wezmą górę i tego projektu nie uchwalcie. Gdybyście jednak odważyli się próbować nakładać na ręce nasze obrozę, oświadczamy, że chlopi w granicach prawa podjęliby dalszą walkę o swoje prawa i prowadziliby ją do zwycięstwa. Chłopi muszą mieć wolność i prawo, aby mogli budować Polskę naprawdę potężną i mocarną.

Komunikat Nacz. Kom. Wyk. Stronnictwa Ludowego

Wobec tego, że poseł Jan Piróg wedliwił swej nieobecności, Naczelny Komitet Wykonawczy w dn. 26 bm. postanowił jednomyślnie wykluczyć go ze Stronnictwa Ludowego.

Słusznie

Rolnicy dwóch wsi postanowili sprzedawać zboże tylko Polakom.

Gdyby tak wszyscy postąpili nie mieliby żydzi w Polsce nic do roboty i wynieśli by się bardzo szybko.

We wsi Zapusta Mała i Zapusta Wielka, pod Sieradzem, gospodarze utworzyli „Ligę wioskową“ i postanowili, że żaden z nich nie powiezie zboża do żydów.

Wiadomości bieżące

Wtorek, 2 kwietnia 1935 r.

Wtorek: Franciszka a Paulo
Wschód słońca 5.12; zachód 18.10.
Środa: Ryszarda
Wschód słońca 5.10; zachód 18.12.
Czwartek: Lzydora
Wschód słońca 5.07; zachód 18.13.

Przy niedostatecznej funkcji kiszki, katarze żołądka i jelit, opuchlinie grubej kiszki, cierpieniach odbytnicy, naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa szybko usuwa objawy zastoinowe i bóle w podbrzuszu. Zalecana przez lekarzy.

* **DZISIEJSZY NUMER GAZETY** wydajemy w objętości 6 stron. Zarazem dołączamy bezpłatny dodatek „ROBOTNIK”.

Województwa centralne

USZKODZENIE GROBLI.

W Stożeczynie pow. Janów Lubelski na stawach rybnych Gerlicza popełniono groble, wskutek czego woda zalala magazyny i stawy gospodarstwa rybnego majątku Świdry, należącego do Lucyny Bienkowskiej.

Wskutek wylewu zniszczone zostały drogi i mosty gminne. Zniszczeniu uległo bardzo dużo zarybku. Zachodzi przypuszczenie, że groble w stawach zostały uszkodzone umyślnie.

ARESZTOWANIE OSZUSTA.

Do wsi Guzdek pow. Iukowskiego przybył nieznaną osobnik podający się za lekarza chorób kobiecych, leczącego skutecznie i tanio. Zgłosiło się kilkanaście kobiet. Za badanie lekarz pobierał opłaty wynoszące po kilka zł, dając lekarstwo własnego wyrobu. Gdy kobiety przekonały się, że padły ofiarą oszusta, udały się na poszukiwanie „lekarza”. Okazało się, że jest nim Władysław Tkacz z miasteczka Skoczek, karany kilkakrotnie za podobne oszustwa. Policja aresztowała Tkacza.

GROŹNY POŻAR.

We wsi Domaszewice pow. Iukowskiego w jednym z domów wybuchł pożar, który przeniósł się na inne zabudowania. Mimo akcji ratowniczej trzech okolicznych straży pożarnych, spłonęło 6 domów, 3 stodoły i 9 innych zabudowań gospodarczych, kilkadziesiąt sztuk żywego inwentarza, sprzęty domowe i narzędzia rolnicze.

SZUKANY W CAŁEJ POLSCE SIEDZIAŁ ZA PIECEM.

Donosiliśmy niedawno o wykryciu w głównych warsztatach kolejowych w Radomiu nadużyć na 71.000 zł. Nadużyć tych dokonał urzędnik Antoni Pietrasik, który zbiegł.

Przez długi czas nie zdołano wpaść na ślad defraudanta, wreszcie podczas rewizji w mieszkaniu Markiewicza znaleziono ukrytego za piecem Antoniego Pietrasika poszukiwanego przez władze bezpieczeństwa w całej Polsce i zagranicą. Przy aresztowaniu znaleziono około 17.000 zł i według otrzymanych informacji, część zdefraudowanych pieniędzy została zwrócona. Podobno w aferę Pietrasika wmieszanych jest kilka osób, które zostały już aresztowane.

Małopolska.

BANDYTA JANUSZ ZAWISNAŁ.

Jak to już pisaliśmy, groźny bandyta Antoni Janusz, współnik osławionego Maczugi, wyrokiem sądu rzeszowskiego skazany został na śmierć przez powieszenie za udział w licznych napadach rabunkowych i zamordowanie księdza proboszcza Chmurowicza.

Po oddaleniu kasacji obrońca zgłosił prośbę o ulaskawienie skazańca. Podanie to pozostało jednak nieuwzględnione przez P. Prezydenta. W ubiegłym tygodniu wyjechał do Rzeszowa kat Braun, który wykonał wyrok.

SMIERTELNY STRZAŁ DO SOŁTYSA.

W niedzielę nad ranem dokonano tajemniczego morderstwa we wsi Uhrynów powiatu Kalusz w woj. stanisławowskim. Niejaki Hryć Stawowiak z bliżej nieznanych pobudek zaczął się na przechodzącego sołtysa Wasyla Iwankowa i zastrzelił go z karabinu. Zabity był ogólnie szanowanym obywatelem i mord wywołał ogólne oburzenie. Przypuszczalnie ma on podłoże polityczne, gdyż aresztowany Stawowiak należał do O.U.N.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, mord powstał na tem tle, że sołtys polecił aresztować Stawowiaka za kolportaż wywrotowych ulotek O. U. N. W kilka godzin po aresztowaniu zbrodniarzowi udało się zbiec z aresztu i dokonać morderstwa.

LADNY SEKRETARZ!

Przed kilku dniami wykryto w Nowym Sączu wielkie sprzeniewierzenie w tamt. Stowarzyszeniu kupców żydow-

skich. Sekretarz tego stowarzyszenia, Matjas Schachet, miał pobierać od kupców nowosądeckich pieniądze na opłatę podatków, a następnie pieniądze tych nie przekazywał do urzędu skarbowego. Schacheta, który w ten sposób zdefraudował kwotę około 60.000 zł, aresztowano.

Kresy Wschodnie.

ARESZTOWANIE BURMISTRZA

W więzieniu na Łukiszkach w Wilnie osadzony został burmistrz miasta Głębokie pow. dziśnieńskiego, aresztowany z polecenia prokuratora za nadużycia.

POŻARY.

W związku z trwającą od paru tygodni suszą na Wołyniu wybuchła duża ilość pożarów. W dniu 27 marca w powiecie kowelskim we wsi Piaseczno powstał pożar w zagrodzie Józefa Mazarka. Ogień przerzucił się na zagrody obu jego sąsiadów, które spłonęły doszczętnie. Straty wynoszą kilkaset tysięcy złotych.

W powiecie rówieńskim we wsi Orzewie spłonął dom mieszkalny i trzy budynki gospodarze należące do Antoniego Kulakowskiego, łącznej wartości około 10 tys. zł.

DŹWINA WZBIERA.

Na Dźwinie woda dalej się podnosi. Poziom osiągnął 4,60 m. ponad stan normalny. W Wilnie poziom Wilji wynosi 4,50 m. Według przypuszczeń niebezpieczeństwo powodzi nie grozi.

Cudownie ocalony chłopiec

Liczni pasażerowie na stacji w Wołominie, oczekujący na pociąg, odjeżdżający do Warszawy, byli świadkami wstrząsającego wypadku:

Przez szyny usiłował przebiec tuż przed pociągiem 9-letni Stanisław Renion, syn kolejarza z Wołomina. Chłopiec potknął się, upadł na tor między szyny i dostał się pod wjeżdżający na stację pociąg. Świadkowie tego strasznego wypadku byli przekonani, że chłopiec postradał życie. Tymczasem okazało się, że Renion unadł tak szczęśliwie, iż parowóz i 2 wagony przejechały nad nim, nie czyniąc mu większej krzywdy. Chłopiec podniósł się i wy dostał spod trzeciego wagonu z twarzą zabłoconą i z lekko zranioną głową. Ojciec przewiózł cudownie uratowane dziecko do szpitala Przemyskiego, gdzie lekarz nałożył opatrunek.

Bandyci w roli policjantów

Do sklepu spożywczego Tomasz Barańskiego we wsi Kuźnica, pow. koneckim po podaniu się za przedstawicieli policji wtargnęło 6 bandytów, uzbrojonych w rewolwery.

Bandyci skrępowali powrozami

Barańskiego i znajdującego się w sklepie sołtysa wsi Kuźnica i począwszy ich bić pałkami zażądali wydania 5.000 zł.

Bandyci zrabowali z kasy 1.750 złotych gotówką, prócz tego większą ilość towarów.

Skarby wróżki

Skrzynie kradzionych rzeczy

Od wielu miesięcy na terenie powiatu częstochowskiego zdarzały się liczne drobne kradzieże. Ginęły gospodarzom zegarki, obrusy, broszki, bielizna, ubrania i t. p. Sprawy tych kradzieży nie podobna było ująć.

Prowadząca dochodzenie policja trafiła wreszcie do Walenczowa, gdzie u jednego z gospodarzy mieszkała wróżka, która wynajmowa-

ła 2 pokoje i żyła na szeroka stopę. Podczas przeprowadzonej tam rewizji dokonano sensacyjnego odkrycia. Oto jeden z pokoi wypełniony był skrzyniami, które naladowane były po brzegi koronkami brukselskimi, biżuterją, płótnem, bielizną itd.

Dalsze dochodzenia wyjaśnia niewątpliwie pochodzenie tych przedmiotów. Wróżkę zatrzymano.

Samobójstwo majora w przedziale pociągu

W środę popołudniu w pociągu pospiesznym, zdążającym ze Lwowa do Przemyśla, popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru major 10 p. a. c. Blumski. Przyczyna tragicznego kroku był roz-

strój nerwowy. Mjr. Blumski cieszył się u kolegów i swych przełożonych pełnym szacunkiem i zaufaniem. Major był kawalerem orderu Virtuti Militari i Krzyża Niepodległości.

SZCZAWNICKA JOZEFINA
usuwa chrypkę i zaflegmienie w grypie

Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego

Ilża. — 7 kwietnia o godz. 1 popoł. odbędzie się w Mińcu wiec Stron. Lud. z udziałem p. Stawiarskiego.

Kutno. — 7 kwietnia w Kutnie odbędzie się Zjazd statutowy Stron. Lud. o godz. 1 popoł. w sali Znicz, przy ul. Kilińskiego. Prawo głosowania będą miały te Koła, które opłaciły składkę członkowską na 1935 r.

Pomorze. — 7 kwietnia w Grudziądzu odbędzie się Wojewódzki Zjazd działaczy ludowych.

Białystok. — 7 kwietnia w lokalu Sekretariatu Stron. Lud. w Białymstoku odbędzie się o godz. 11-tej statutowy Zjazd Powiatowy Stron. Lud.

Radom. — 7 kwietnia odbędzie się w Radomiu statutowy Zjazd Powiatowy Stron. Lud.

Puławy. — 7 kwietnia w Śniadówce odbędzie się zgromadzenie ludowe z udziałem p. Reka.

Janów Lubelski. — 7 kwietnia odbędzie się w Kraśniku obchód z rocznicy zniesienia pańszczyzny.

Wiocławek. — 7 kwietnia b. r. o godzinie 2-giej popoł. we wsi Grabkowo gm. Kowal odbędzie się kurs polityczno-społeczny, na którym przemawiać będą posłowie i działacze ludowi. W kursie winni wziąć udział członkowie Stron. Lud. z Kól: Grabkowo, Dziardonice, Grodzko-Kowal, Szeżutkowo, Nowa Wola, Szatki, Kuźnice.

BACZNOŚĆ LUDOWCY POWIATÓW PRZEWORSK, ŁANCUT, RZESZÓW.

W niedzielę 7 kwietnia br. o godz. 10 rano, w sali Domu Ludowego w Woli Dalszej koło Łańcuta odbędzie się konferencja poświęcona zagadnieniom ideowo-metodycznym i polityce ludowej.

Na konferencję przybędą delegaci z Zarządu Okręgowego Stron. Lud. w Krakowie. W konferencji biorą udział za legitymacjami Stron. Lud. członkowie Zarządów Powiatowych Stron. Lud. i działacze ludowi z powiatów: Przeworsk, Łańcut, Rzeszów i Nisko.

Za komitet organizacyjny
Zarząd Powiatowy Stron. Lud.
w Przeworsku.

CENY ZBOŻA W KRAJU I ZAGRANICĄ.

Przeciętne tygodniowe ceny czterech głównych zbóż w okresie od 25 do 31 marca 1935 r. według obliczeń biura giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie. Ceny rozumieją się za 100 kg w złotych.

	Giełdy krajowe:			
	pszenica	żyto	jęczm.	owies
Warszawa	17,54	14,15	19,25	14,70
Poznań	15,27½	13,62½	20,40	14,75
Bydgoszcz	15,22	14,62	20,50	14,65
Łódź	17,42	13,87½	17,50	15,50
Lublin	17,97	13,27	—	14,23
Równe Woł.	15,96	12,83	14,59	13,31
Wilno	19,25	13,26	—	13,81
Katowice	18,93	15,75	—	17,22
Kraków	19,08	14,75	—	17,50
Lwów	18,72½	14,82	—	15,82

	Giełdy zagraniczne:			
	pszenica	żyto	jęczm.	owies
Berlin	44,25	36,00	—	—
Hamburg	18,54	10,80	—	—
Praga	38,76	30,50	32,84	27,08
Wiedeń	37,75	26,62½	29,87½	24,00

Ceny w Hamburgu na zboże amerykańskie bez cla.

Zaparcie. Doświadczenia lekarskie wykazały, że przy chorobach organów podbrzusza naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa zapewnia łagodne wypróżnienia.

Potworna zbrodnia cyganów

W okolicach Białegostoku rozłożył się obóz cyganów, czego miejscowi wieśniacy nie powitali zbyt entuzjastycznie. Cyganie bowiem nie dobrego nie wróżą. Przewidywania włościan rychło sprawdziły się, bowiem zaczęły ginać kury, kaczki, a nawet prosięta. Ukoronowaniem zaś wszystkiego było niewytłomaczalne zniknięcie gospodarza Zalewskiego, którego na próżno szukano przez dwa dni i wreszcie trzeciego dnia znaleziono zmasakrowane jego zwłoki na drożce leśnej. Odrazu podejrzenie padło na cyganów, których obóz szybko opuścił postój. Za trafnością podejrzenia przemawiał fakt znalezienia poduszonych kur na wędce w obejściu Zalewskiego, — Wyglądało to na sztuczki cygańskie.

Przy poszukiwaniu sprawcy potwornego mordu pewne wskazówki otrzymały władze śledcze od konkurencyjnego obozu cyganów, co posłużyło do aresztowania cygana Bazylego Detlaka. Na ubraniu jego znaleziono liczne ślady krwi. Okazało się, że w towarzystwie 4 młodych cyganiat wybrał się on w nocy na kury do Zalewskiego. Ten czatował w nocy z siekierą i zobaczwszy kurokradów, rzucił się na nich. Rozpoczęła się walka na śmierć i życie. Choć Zalewski miał siekierę uległ przeważającej ilości napastników i w pogoni został zamordowany.

Sąd skazał cygana-mordercę na 7 lat więzienia; w apelacji po ponownym rozpatrzeniu sprawy wyrok ten zatwierdzono.

Zamieć piaszczysta nad stanem Kansas

Stan Kansas nawiedzony został przez ogromną zamieć piaszczystą. Szczególnie ucierpiał południowo-zachodnia i zachodnia część stanu.

Połączenia telefoniczne i telegraficzne wskutek uszkodzenia są zerwane. Ustał również ruch kolejowy.

W wielu miejscowościach musiano zamknąć szkoły, ażeby nie

wywołać dalszych następstw katastrofy.

W małej miejscinie Palco kilkanaście dzieci udusiło się wskutek zasypania. Wszędzie szkody materialne są ogromne. Liczba ofiar w ludziach jest narazie nieznana.

W środę ub. po południu stolica Kansasu tonęła w ciemnościach wskutek chmur pyłu piaszczystego, który unosił się w ogromnych ilościach nad miastem.

Odpowiedzi Redakcji.

— P. M. Orzechowskiemu, Ciepłe, Pom.: O ile przepracował Pan 25 lat u jednego właściciela ziemskiego i obecnie stracił Pan zdolność do zarobkowania winien pracodawca udzielić Panu bezpłatnego mieszkania i pomocy materialnej. W razie odmowy należy wnieść odwołanie do Wydziału Powiatowego, a od niesłusznego orzeczenia tegoż do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Sprawę radzimy również zgłosić do Inspektora Pracy tamt. obwodu.

— Panu J. Brzezińskiemu, Ugoszcz, Wr. Adres do naszego mistrza tonów Ignacego Paderewskiego jest następujący: Ignacy Paderewski, Morges — Szwajcaria.

— Panu A. Szukalskiemu, Obrab, Pozn. W sprawie eksportu jaj radzimy zwrócić się do Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich, oddział w Poznaniu, Pl. Wawrzyniaka 14. — Parcelację przeprowadzają instytucje państwowe. Zgłoszenia na nabycie ziemi składać należy na przepisowych formularzach, które bezpłatnie wydają wszystkie Starostwa. Zgłoszenia te składać należy do tego Starostwa, na którego terenie dany majątek się znajduje.

— Panu Fr. Gruchale, Wolica Koźca, Pozn. Pożyczka konwersyjna została splecona w 1945 r. Talon z kuponami na dalsze 10 lat otrzyma Pan w najbliższym oddziale Banku Polskiego.

— Panu Fr. Rutkowskiemu, Jabłkowo, Pozn. Banki Ludowe spłacają swych wierzycieli jak następuje: 1) Jeżeli majątek spółdzielni nie wynosi nawet połowy funduszu zasobowego i wszelkich innych funduszy, waloryzacja wkładów nie następuje; 2) jeżeli majątek spółdzielni przekracza połowę funduszy zasobowych, majątek spółdzielni rozdziela się równomiernie na udziały, fundusze rezerwowe i wkłady

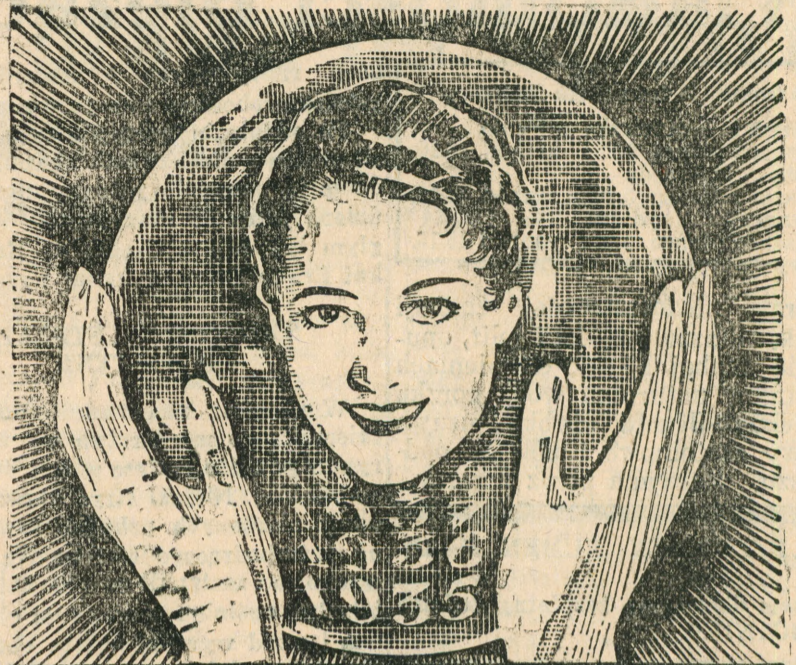
oszczędnościowe. Dlatego radzimy dowiedzieć się o stanie majątku odnośnego banku i zażądać spłaty swej należności.

— Panu Ign. Długoszowi, Niewiarów. Wynalazki patentuje Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Adresować należy: Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Urząd Patentów Rzpl. Polskiej, Warszawa, Elektoralna 2.

Radjoprogram z Warszawy

Wtorek, 2. 4.: 8,00 audycja dla szkół; 12,55 dziennik południowy; 13,45 „Z rynku pracy“; 15,45 muzyka lekka; 16,30 „Listy od dzieci“ (młodszych); 16,45 arje i pieśni; 17,00 Skrzynka P.K.O.; 17,15 fragmenty z Pasji podług św. Mateusza; 17,50 „Nowe placówki pracy“ (odezyt); 18,00 pieśni ludowe; 18,15 fragment teatralny; 18,45 melodie operetkowe (płyty); 19,15 Wiadomości rolnicze; 19,35 preludja polskich kompozytorów; 19,50 feljton aktualny; 20,00 muzyka lekka; 20,45 dziennik wieczorny; 20,55 „Jak pracujemy w Polsce“; 21,00 koncert historyczny muzyki polskiej; 22,00 i 22,45 muzyka lekka;

Środa, 3. 4.: 8,00 audycja dla szkół; 12,50 Chwilka dla kobiet; 12,55 dziennik południowy; 13,00 koncert (płyty); 15,45 rewja starszych operetek; 16,30 „Ze świata dziewcząt“ odezyt; 17,00 „Polityka państw europejskich po wojnie“ odezyt; 17,15 utwory Bacha i Händla; 17,50 O książce Koźmińskiego „Józef Sułkowski“ odezyt; 18,00 pieśni słowiańskie; 18,15 „Wykończyli się“ — wesoły sketch; 18,30 Skrzynka techniczna; 18,45 audycja Raclawicka; 19,07 „Raclawicka rocznica“ — pogadanka; 19,35 koncert zespołu harmonistów; 19,50 pogadanka aktualna; 20,00 fragment operowy; 20,15 wieczór Mickiewiczowski (tr. z Wilna); 20,45 dziennik wieczorny; 20,55 „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce“; 21,00 koncert Chopinowski; 21,40 pieśni polskie; 22,15 muzyka lekka.

SPRÓBUJ TEGO NOWEGO SPOSOBU WYWRÓŻENIA TWEJ PRZYSZŁOŚCI

Jakaby nie była data Pani urodzin, wspaniałe sukcesy, jakie będą Pani udziałem w tym roku zarówno jak i następnych, nie zależą od gwiazd — lecz od Pani samej. Każda kobieta może obecnie przywrócić młodość — kórce nawet zwiędłej i zniszczonej, porysowanej przez zmarszczki lub zeszpeconej przez obwisłe, zwiotczałe mięśnie twarzy. Dzięki specjalnym doświadczeniom profesora uniwersytetu Wiedeńskiego, D-ra Stejskal, otrzymano z młodych zwierząt wybitny składnik odmładzający, nazwany „Biocel“. Jest on obecnie zawarty wyłącznie w znakomitym Kremie Tokalon koloru różowego. Stosowany wieczorem, odżywia i odmładza skórę podczas snu. Zwiotczałe tkanki odzyskują młodzieńczą

jedność. Rano zaś należy stosować Krem Tokalon koloru białego (nie tłusty). Zwalcza rozszerzone pory, wagi i inne wady cery, jest wybielający, wzmacniający i ściągający. Zrób tę łatwą próbę odmładzającą, a dzięki magicznej zmianie, jaka zajdzie w Twojej twarzy, zdobędziesz świetną przyszłość, powodzenie i szczęście. Szczęśliwy wynik jest gwarantowany lub zwrot pieniędzy.

Adwokat i Doradca Domowy

Specjalnie opracowany popularny podręcznik prawniczy, zawierający zbiór najważniejszych ustaw, rozporządzeń i przepisów, dalej wyjaśnienia odnośnych przepisów, oraz wzory podań do władz, urzędów i t. p. opłat i postępowania prawnego we wszelkich okolicznościach. Broszura zawiera 240 stron druku.

Cena 2.25 wraz z przesyłką

Zakłady Graficzne i Wydawnicze
Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu

Bezpośrednio nabyć można w Ekspozyturze naszej przy Placu 23 Stycznia 4/6

Olgaszajcie w „Gazecie Grudziądzkiej“